

ЦИЉЕВИ НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА ПРЕДМЕТА „БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ СА ХУМАНОМ ГЕНЕТИКОМ И УВОД У МИКРОБИОЛОГИЈУ“

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
1. НЕДЕЉА	• Ћелија	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети разлику у грађи између прокариотске и еукариотске ћелије • Нучити организацију ћелије еукариота-ћелијска мембрана, органеле • Разумети транспорт материја кроз ћелијске мембране • Разумети процес деобе телесних ћелија и њене поремећаје • Разумети процес деобе полних ћелија • Разумети сперматогенезу и оогенезу • Научити диференцијацију и пролиферацију ћелија
	• Еволуција ћелије	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети еволуцију енергенских система • Разумети еволуцију еукариота
	• Деоба ћелија-митоза и мејоза	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Овладати вештином микроскопирања • Овладати вештином разликовања појединих фаза ћелијске деобе митозе на микроскопским препаратима • Овладати вештином разликовања појединих фаза мејозе • Разумети фазе сперматогенезе и спермиогенезе- од сперматогоније до сперматозоида посматрањем микроскопских препарата • Разумети фазе оогенезе и фоликулогенезе – од оогоније до јајне ћелије посматрањем микроскопских препарата

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
2. НЕДЕЉА	• Организација и функција хуманог генома	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети структуру једарног и митохондријалног генома • Научити нивое организације наследног материјала • Научити хемијску и морфолошку структуру хуманих хромозома • Разумети разлику између термина кариотип, кариограм, идиограм
	• Хромозоми и стандардизација хуманог кариотипа	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Научити хумани кариотип • Научити врсте бојења хромозома • Научити формуле за обележавање нормалног и аберантног хуманог кариотипа
	• Хумани кариотип	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Овладати методологијом култивације лимфоцита периферне крви • Овладати израдом микроскопских препарата хуманих хромозома • Овладати анализом хромозомских препарата бојених обичном бојом и Г техником

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
3. НЕДЕЉА	Хромозомске аберације-структурне и нумеричке	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети механизам настанка и врсте нумеричких хромозомских аберација • Разумети механизам настанка мозаицизма, научити разлику између мозаицизма и химеризма • Научити генетичке узроке нумеричких аберација • Разумети механизам настанка и узроке структурних хромозомских аберација • Научити врсте структурних хромозомских аберација-делеције, дупликације, инверзије и транслокације • Разумети механизам настанка и последице дицентричних хромозома, изохромозома, ринг хромозома • Научити најчешће хромозомопатије у популацији живорођених • Научити најчешће хромозомске аберације у спонтано побаченим плодовима
	• Дијагностичке методе у хуманој генетици	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Научити директне методе и методе краткотрајне и дуготрајне култивације ћелија, као и типове ћелија у којима се најчешће споводе цитогенетичке анализе • Научити ДНК анализу
	• Хромозомске аберације-структурне и нумеричке	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети механизам настанка и узроке хромозомских аберација • Практично применити стечено знање решавањем проблемских задатака

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
4. НЕДЕЉА	• ДНК и гени	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Научити разлику у структури гена између прокариота и еукариота, дефинисати егзон и интрон • Научити функције гена, величину и број гена код човека и једноставнијих еукариотских организама • Научити кросинг овер и рекомбинације гена • Разумети генски полиморфизам, механизам настанка, врсте генског полиморфизма • Разумети термине геном, генотип, фенотип
	• Рекомбинантна ДНК	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Научити средства у клонирању гена - рестрикционе ендонуклеазе, ДНК лигазе, вектори за клонирање ДНК, ДНК сонде • Научити основне методе у генетичком инжењерингу- хибридизација ДНК, РСР, електрофореза на гелу
	• Кросинг овер и мапирање гена	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Овладати методологијом мапирања гена посредством кросинг овера израдом проблемских задатак

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
5. НЕДЕЉА	• Функционисање наследне основе	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Научити репликацију молекула ДНК • Разумети механизме настајања грешака током процеса репликације, уочити разлику између транзиције и трансверзије • Научити ензимску синтезу РНК молекула, Уочити четири стадијума у синтези РНК, разумети механизам повезивања tRNK за аминокиселину • Научити синтезу протеина у рибозомима, разумети етапе у процесу translације • Разумети регулацију синтезе протеина код еукариота и уочити разлику са прокариотама
	• Епигенеза	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети механизам епигенетског деловања гена • Научити основне феномене епигенезе-диференцијација типова ћелија, геномски импринтинг, механизам настанка Баровог тела
	• Молекуларна генетика	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Практично применити стечено знање о структури нуклеинских киселина у изради проблемских задатака

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
6. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Мутације гена • Основе фармакокинетице • Конгениталне малформације 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Научити основне типове мутација –соматске, герминативне, индуковане, спонтане, реверзибилне • Разумети генетичку базу поинт мутација- супституције (погрешне и бесмислене мутације, тихе, неутралне), ванфазне мутације (делеције и инсерције), динамичке мутације (динуклеотине и тринуклеотидне вишеструке копије). • Научити генетичке узрочнике мутација-старење, аберантне линије • Разумети ефекат срединских агенаса у индукцији мутација-физички агенси (јонизујуће и нејонизујуће зрачење), хемијски агенси (лекови), биолошки агенси (вируси) • Разумети механизам поправке ДНК-поправке in situ, пострепликартивна репарација, пострепликативна рекомбинативна репарација
	<ul style="list-style-type: none"> • Основе генетичког инжењеринга 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети примену генетичког инжењеринга у медицини и фармацеутској индустрији-генска терапија, дијагностика, производња лекова
	<ul style="list-style-type: none"> • Тестови за дијагностику генотоксичних агенаса 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Научити основне тестове за детекцију генотоксичних ефеката ма нивоу хромозома-СЦЕ тест, микронуклеус тест, тест хромозомских абериација • Овладати вештином микроскопске анализе препарата и процене генотоксичног ефекта применом одговарајућег теста

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
7. НЕДЕЉА	• Типови наслеђивања код човека	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Научити основне типове наслеђивања-аутозомно доминантно, рецесивно, наслеђивање пола, наслеђивање везано за X хромозом, везано за Y хромозом, наслеђивање ограничено полом • Научити мултифакторијално наслеђивање и најчешће болести које се наслеђују • Научити механизам превенције мултифакторијалних болести • Разумети појмове-мултипни алелизам, плејотропни ген, дихибридно укрштање, полигенија • Разумети ефекат везаних гена и могућност њиховог раздвајања посредством кросинг овера
	• Пренатална дијагностика кариотипа плода	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Опсервирати основне методе пренаталне дијагностике хромозомпатија-амниоцентеза, кордоцентеза, биосија хориона • Опсервирати индикације за пренаталну дијагностику-старост мајке, дете из претходне трудноће са хромозомском аномалијом, један родитељ носилац балансиране транслокације
	• Методе генеалогске анализе	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Научити конструкцију генеалогског стабла • Овладати вештином анализе генеалогског стабла • Научити критеријуме за разликовање типова наслеђивања • Овладати терминологијом која се користи у анализи родословног стабла-пробант, генерација, колена, степен сродства, афициран фенотип,

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
8. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Морфологија, грађа и подела бактерија 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Знати основне карактеристике структуре бактеријске ћелије: распоред (гроздови, ланци, парови), облик (коке, бацили, спирале), начин бојења (Грам +, Грам -, ацидоалкохолно резистентне). Научити структуру и састав ћелијског зида Грам - и Грам + бактерија, уочити разлике у структури Грам - и Грам + бактерија у односу на структуру и састав пептидогликана и липополисахарида. Механизам настанка ендотоксичног шока. Научити структуру и састав бактеријске капсуле и њену улогу као фактора вируленције. Научити структуру и функцију израштаја на бактеријској ћелији и то: аксијални филамент, флагеле и две класе пила (фимбрија), пила значајних за адхеренцију и пила које посредују у процесу коњугације (секс пиле).
	<ul style="list-style-type: none"> Лабораторијска дијагноза инфективних болести 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Научити основне принципе дијагностике бактеријских обољења (узорак, микроскопирање, директне методе, култивација и идентификација, серологија). Овладати вештином рада са заразним материјалом. Усвојити правилну заштиту од лабораторијских инфекција
	<ul style="list-style-type: none"> Бактериолошка дијагноза инфективних болести Микроскопирање: <ul style="list-style-type: none"> - нативни и фиксирани препарати. - проста, сложена и специјална бојења. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Упознати се са техником прављења нативних и фиксираних препарата Упознати се са техником простог и сложеног бојења. Овладати вештином микроскопирања: испитивање морфологије и грађе бактеријске ћелије

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
9. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Метаболизам бактеријске ћелије 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Научити основне карактеристике метаболизма бактерија (бржи, разноврснији, целисходнији, јединствен, велика способност адаптације). • Знати факторе који утичу на раст и размножавање бактерија: температура (психрофилне, мезофилне, термофилне), кисеоник (аеробне, анаеробна, факултативно анаеробне), угљен диоксид (аутоτροφне, хетеротрофне), рН, осмотски притисак и јонска концентрација. • Упознати се са динамиком бактеријског раста у култури, као и најважнијим фазама кривуље раста (lag, log, стационарна, одумирање).
	<ul style="list-style-type: none"> • Генетика бактерија 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Уочити специфичности бактеријског генома: хаплоидан геном, нуклеоид, одсуство једарне мембране, хистона и интрона, присуство екстрахромозомске ДНК, кодирајуће секвенце на оба ланца. • Научити значај мобилних и екстрахромозомских генетских елемената као носиоца фактора вируленције. • Научити значај реаранжирања гена са аспекта промене антигенских својстава што представља један од најбитнијих механизма избегавања имунског одговора. • Разумети основне процесе која леже у основи реаранжирања гена између различитих бактерија: трансформација, коњугација и трансдукција. • Разумети улогу коњугације у преносу Р плаزمида и дисмеинацији резистенције на лекове.
	<ul style="list-style-type: none"> • Бојење по Граму 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати се са техником бојења по Граму

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
10. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Инфекција. Патогеност. Вируленција • Инфективна болест 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети разлику између колонизације (нормална флора), инфекције и болести. • Научити термине патоген, апатоген, опортуниста (условно патоген), инфекција, инфективност, патогеност, вируленција, инвазивност, токсичност, ID50, LD50. •
	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављање и дисеминација инфекције 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> • Разумети значај површинских структура бактерија у патогенези инфективних болести: пептидогликан (септични шок), фактори адхеренције (пили, гликокаликс), капсула (антифагоцитна), инвазин (инвазивност). • Разумети значај бактеријских ензима у патогенези (хидролитички, протеазе које разграђују антитела, каталаза)
	<ul style="list-style-type: none"> • Како микроорганизми избегавају имунски одговор 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Научити најзначајније механизме којима бактерије избегавају имунски одговор. • Схватити значај интрацелуларног начина живота, као и разлику између стриктних интрацелуларних бактерија (хламидије, рикеције) и факултативно интрацелуларних бактерија које паразитирају у макрофагама (бацил Коха, листерија).

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
11. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Механизми оштећења ћелија и ткива домаћина 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Разумети да је познавање патогенезе инфективних болести кључ за разумевање симптома и знака инфекције, али и кључ контроле и третмана инфекције. Научити основне механизме којима бактерије и њихови производи доводе до оштећења ткива.
	<ul style="list-style-type: none"> Токсини Егзотоксини 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Научити разлике у структури и улози егзотоксина и ендотоксина у настанку болести Разумети механизам дејства неких егзотоксина
	<ul style="list-style-type: none"> Токсини Ендотоксин 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Разумети механизам настанка ендотоксичног шока.

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
12. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Опште особине и подела вируса 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Научити опште особине вируса, грађу и упознати се са класификацијом вируса Разумети однос вируса и ћелије Разумети принципе цитицидне-литичне и перзистентне вирусне инфекције
	<ul style="list-style-type: none"> Основи вирусне генетике Репликација вируса 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Научити различите токове размножавања ДНК и РНК вируса Научити основе вирусне генетике и генетичке рекомбинације вируса
	<ul style="list-style-type: none"> Дијагноза вирусних болести 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Усвојити основне принципе дијагностике вирусних инфекција (директна и индиректна дијагностика), узимање и слање материјала за вирусолошка испитивања Упознати технике изоловања вируса у системима живих ћелија, методе за детекцију и идентификацију изолованог вируса (СРЕ, хемадсорпција, тест неутрализације), као и методе за брзу дијагностику вирусних инфекција.

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
13. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Увод у медицинску паразитологију 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Научити глобалне размере паразитарних обољења Разумети епидемиолошке карактеристике паразитарних обољења и њихов значај у Србији Научити опште карактеристике паразита: врсте, морфологију, начин размножавања и преношења паразита.
	<ul style="list-style-type: none"> Животни циклус паразита 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Научити основне карактеристике животних циклуса паразита Разумети патогенезу и клиничке манифестације паразитарних инфекција
	<ul style="list-style-type: none"> Дијагностичке методе које се користе у идентификацији паразита 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Овладати методологијом која се користи у идентификацији паразита

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
14. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Антибиотици 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Научити поделу хемиотерапеутика и антибиотика Разумети механизме дејства најважнијих антибиотика Научити принципе терапије бактеријских болести
	<ul style="list-style-type: none"> Антипаразитарни лекови Антивирусни лекови 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Разумети механизам дејства антипаразитарних лекова Разумети механизам дејства антивирусних лекова Научити принципе терапије паразитарних и вирусних болести
	<ul style="list-style-type: none"> Резистенција бактерија на хемиотерапеутике Антибиограм. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Разумети механизам резистенције бактерија на хемиотерапеутике и њихов значај у медицини. Овладати методологијом <i>in vitro</i> испитивања осетљивости бактерија на антибиотике и хемиотерапеутике

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
15. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Активна имунизација 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Разумети механизме активне имунизације Научити типове активне имунизације: живе, мртве, субјединичне Научити карактеристике и разлике имунског одговора изазваног применом живих, мртвих и субјединичних вакцина Разумети предности и слабости живих, мртвих, субјединичних, ДНК вакцина Разумети нове правце у развоју вакцина
	<ul style="list-style-type: none"> Стерилизација и дезинфекција Асепса, антисепса. 	СЕМИНАР	<ul style="list-style-type: none"> Знати појмове стерилизације, дезинфекције, антисепсе и пастеризације. Научити методе дезинфекције и испитивање ефеката дезинфекционих средстава Научити методе стерилизације и овладати методологијом контроле стерилизације
	<ul style="list-style-type: none"> Завршне напомене 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Рекапитулација знања